

II. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

*Андрушко П. П.,
кандидат юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права
та кримінології юридичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДСУТНОСТІ ПОДІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ОКРЕМІ КРИМІНАЛЬНО- ПРАВОВІ ТА КРИМІНАЛЬНО- ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ

Частина 3

Аналізується співвідношення термінопонять «подія злочину», «склад кримінального правопорушення», «підстава кримінальної відповідальності» та «співвідношення термінопонять» встановлення відсутності події кримінального правопорушення, встановлення відсутності в діянні складу кримінального правопорушення та невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливості їх отримання як підстав закриття кримінального провадження розкривається зміст та розглядаються окремі кримінально-правові та кримінально-процесуальні аспекти їх застосування. Звертається увага на певну невідповідність положень КПК щодо визначення підстав для закриття кримінального провадження і обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні

Ключові слова: подія кримінального правопорушення, закриття кримінального провадження, підстави закриття кримінального провадження, доказування у кримінальному провадженні, винуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, закінчення досудового розслідування.

Анализируется соотношение терминопонятий «событие уголовного правонарушения», «состав уголовного правонарушения», «основание уголовной ответственности» и соотношение терминопонятий «установление отсутствия события уголовного правонарушения», «установление отсутствия в деянии состава уголовного правонарушения» и «неустановление достаточных доказательств для доведения виновности лица в суде и исчерпание возможности их получения» как оснований закрытия уголовного производства и рассматриваются отдельные уголовно-правовые и уголовно-процессуальные аспекты их применения. Обращается внимание на определенное несоответствие положений УПК относительно определения оснований для закрытия уголовного производства и обстоятельств, подлежащих доказыванию в уголовном производстве.

Ключевые слова: событие уголовного правонарушения закрытие уголовного судопроизводства, основания закрытия уголовного производства, доказывания в уголовном производстве, виноватость лица в совершении уголовного правонарушения, окончание досудебного расследования.

Порушення норм кримінально-процесуального законодавства може вплинути і на правильність кримінально-правової кваліфікації дій засудженої особи, оскільки визнання судом при обґрунтуванні ухваленого ним обвинувального вироку того чи іншого доказу достовірним, належним і допустимим, в той час як він не є таким, може бути підставою визнання відсутності в діях особи складу злочину або визнання вчиненого діяння таким, що не є суспільно небезпечним.

КПК не визначає, яке за змістом і формою рішення (постанова за КПК 1960 р.; ухвала за КПК 2012 р.) має право (може) прийняти ВС України при перегляді справи з підстав, передбачених п. 1 та п. 2 ст. 445 КПК 2012 р. (п. 1 та п. 2 ст. 400¹² КПК 1960 р.), у разі задоволення заяви про перегляд судових рішень, зокрема яким може бути нове судове рішення ВС України у цих випадках. На мій погляд, ВС України своїм рішенням може, окрім повного чи часткового скасування судового рішення, яке є предметом перегляду, і направлення справи на новий розгляд до суду касаційної інстанції, якщо судові рішення переглядалось з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 445 КПК 2012 р., або на новий розгляд до суду, який виніс оскаржуване рішення, якщо воно переглядалось з підстави, передбаченої п. 2 ч. 1 ст. 445 КПК 2012 р. (п. 2 ч. 1 ст. 400¹² КПК 1960 р.): 1) закрити кримінальну справу за наявності підстав, передбачених ст. 284 КПК 2012 р. чи ст. 6 КПК 1960 р., зокрема з підстави відсутності події кримінального правопорушення (події злочину) чи відсутності в діях особи складу кримінального правопорушення (складу злочину), а також з підстави невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпанні можливості їх отримати, зокрема у випадку, коли (певні) докази, які були покладені судом України в обґрунтування наявності в діянні особи складу і події кримінального правопорушення (злочину), є неналеж-

ними і недопустимими. При цьому, якщо особа засуджена за сукупністю злочинів, то ВС України може закрити кримінальну справу за всіма або однією чи декількома статтями КК, за якими засуджено особу; 2) змінити кримінально-правову кваліфікацію дій засудженого на іншу статтю КК, якщо така перекваліфікація не буде погіршувати становище засудженого.

У літературі питання кримінально-правового і кримінального процесуального поняття події злочину та її ознак а також юридичної природи події злочину не приділяється, на мій погляд, достатньої і належної уваги.

Це стосується і питань не встановлення події злочину як підстави закриття кримінального провадження. Зазначені питання розглядаються, в основному, у науково-практичних коментарях до відповідних норм КПК, підручниках, навчальних посібниках та журнальних публікаціях. Комплексні та монографічні дослідження зазначених питань відсутні. Такий стан наукової розробки зазначених питань, відсутність правозастосовних орієнтирів вищих судових інстанцій з питань підстав і порядку закриття кримінального провадження створює суттєві труднощі у правозастосовній діяльності.

Обсяг даної статті не дозволяє докладно розглянути і проаналізувати позиції науковців із зазначених питань. Наведу лише міркування В.Г. Гончаренка та М.Є. Шумила.

В.Г. Гончаренко, зауваживши, що у ч. 1 ст. 284 КПК 2012 року визначено 8 підстав для закриття кримінального провадження, залежно від зняття підозри з особи поділяє зазначені у ч. 1 ст. 284 КПК підстави на дві групи. До першої групи зазначених підстав, на його думку, належать ті, що повністю знімають з особи підозру у вчиненні кримінального правопорушення у разі: 1) встановлення відсутності події кримінального правопорушення. На думку В.Г. Гончаренка, подія кримінального правопорушення відсутня, якщо не було встановлено само-

го факту події або якщо встановлено, що сама подія мала місце, однак її не можна визначити як кримінальне правопорушення, а також якщо встановлено, що подія мала місце, однак її не можна вважати кримінальним правопорушенням у зв'язку з діями потерпілого; 2) встановлення відсутності в діянні складу кримінального правопорушення. Відсутність в діянні складу злочину означає, що подія мала місце, однак результат діянь певної особи не мав характеру кримінального правопорушення (відсутність хоча б одного з елементів складу кримінального правопорушення або непричетність особи до події); 3) відсутності достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпанні можливості їх отримати; 4) набрання чинності законом, яким скасовується кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою [2, с. 391].

У коментарі до ст. 91 КПК М. Є. Шумило пише, що при доказуванні насамперед мають бути встановлені обставини, які належать до події кримінального правопорушення (злочину чи кримінального проступку). Закон не роз'єднує дане поняття. Його слід тлумачити як окреме явище, що відбулося в певному місці й часі та має передбачені матеріальним законом ознаки. Відомо, що кожне кримінальне правопорушення – подія, але не кожна подія – кримінальне правопорушення (злочин чи кримінальний проступок). При доказуванні обставин, які утворюють подію злочину, належить встановлювати передбачені нормою кримінального закону діяння наслідки для матеріальних складів та наявність між ними причинного зв'язку вчинення. **Подія злочину розуміється як елементи об'єктивної сторони складу злочину, що відбуваються у певному часі, місці та певним способом** (виділено мною – П. А.). Перелік таких ознак визначається відповідною нормою кримінального закону, що визнає злочином конкретне суспільно небезпечне діяння, та іншими нормами КК [3, с. 267–268].

Зауваживши, що у пункті 2 ч. 1 ст. 91 КПК вимагається встановлювати винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення. М. Є. Шумило зазначає, що винуватість – категорія кримінального процесуального права, яка означає доведеність доказами вчинення кримінального правопорушення конкретною особою.

Погоджуючись в основному із наведеними міркуваннями М. Є. Шумила, зазначу, що не можна зводити подію злочину лише до елементів об'єктивної сторони складу злочину, що відбуваються у певному місці, часі та певним способом. Подія злочину – більш широке, узагальнююче поняття: не лише об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення, а й склад кримінального правопорушення в цілому є елементом події кримінального правопорушення, оскільки склад кримінального правопорушення набуває правового режиму (правового статусу) події кримінального правопорушення за умови, що діяння характеризується ознакою (має властивість) суспільної небезпечності.

Умовно можна говорити, що окремі ознаки складу злочину і ознаки злочину співпадають за змістом. Зокрема, законодавчо визначеними ознаками злочину є винність і вчинення діяння суб'єктом злочину (суб'єктність), а ознаками складу злочину в теорії кримінального права виділяються вина і ознаки суб'єкта злочину. Протиправність злочину – передбаченість діяння кримінальним законом, означає, що закон передбачає склад відповідного діяння, його ознаки у конкретній статті (частині, пункті) Особливої частини КК. Відсутність хоча б якоїсь однієї обов'язкової (конститутивної) ознаки складу злочину означає, що діяння не є протиправним. Лише одна ознака злочину не є ознакою складу злочину – суспільна небезпечність діяння (у кримінально-правовому значенні). При цьому про суспільну небезпечність вчиненого діяння питання може ставитись лише за умови встановлення, що воно містить

склад злочину. Відсутність у діянні складу злочину означає і відсутність самого злочину. Проте наявність у діянні складу злочину не завжди означає і наявність самого злочину, оскільки таке діяння може бути визнано таким, що не є суспільно небезпечним. Тобто встановлення наявності у діянні складу злочину не завжди дає підстави однозначно стверджувати, що діяння, яке містить (формально) склад злочину, завжди є злочином.

Встановлення відсутності в діях особи складу конкретного злочину не означає, що водночас також відсутня суспільна небезпечність і протиправність вчиненого особою діяння. У п. 1 ч. 1 ст. 284 КПК (п. 1 ч. 1 ст. 6 КПК 1960 р.) йдеться про відсутність події кримінального правопорушення (події злочину), а не про відсутність події суспільно небезпечного протиправного діяння – відсутність події, діяння, яке містить склад кримінального правопорушення.

Ще раз акцентую увагу на декількох принципових положеннях. По-перше, відсутність у діянні особи складу певного злочину, вчинення якого ставиться їй у вину, означає і відсутність події саме такого злочину. При цьому вчинене особою діяння може містити склад іншого злочину, вчинення якого не ставилось особі у вину. Але у такому випадку йдеться про подію іншого злочину, а не того, вчинення якого поставлено в вину особі. У ст. 284 КПК 2012 року йдеться про закриття кримінального провадження, розпочатого за наявності підозри, що особа вчинила певне конкретне кримінальне правопорушення (злочин) і такій особі повідомлено про підозру вчинення нею такого злочину, тобто повідомлено про те, що особа підозрюється в тому, що певне діяння, вчинене нею, містить склад певного конкретного злочину – має місце подія його вчинення. Відсутність у вчиненому діянні хоча б однієї із обов'язкових (конститутивних) ознак складу злочину, вчинення якого поставлено у вину особі, означає і відсутність події такого злочину. Подія злочину буде

відсутньою і в разі наявності у вчиненому особою діянні складу злочину, якщо відсутня суспільна небезпечність вчиненого діяння у кримінально-правовому розумінні, наприклад, воно є малозначним чи вчинене за наявності якоїсь із обставин, що виключає злочинність діяння.

На мій погляд, слід уточнити назву підстави для закриття кримінального провадження, передбачену п. 1 ч. 1 ст. 284 КПК – текст п. 1 ч. 1 ст. 284 КПК варто (доцільно) викласти у такій редакції: «відсутність події суспільно небезпечного протиправного діяння» або відсутність події суспільно небезпечного діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною Кримінального кодексу України.

Оскільки, як зазначалось, відсутність у діяння особи складу будь-якого певного (конкретного) злочину (а не взагалі складу будь-якого злочину), підозру у вчиненні якого оголошено особі, означає і відсутність події саме такого злочину. При цьому вчинене особою діяння може містити склад якогось іншого злочину і бути подією такого злочину. Тому правомірною є, очевидно, і постановка питання, що «відсутність події злочину» можна тлумачити і у широкому розумінні – відсутність у вчиненому діянні події будь-якого злочину, і у вузькому – відсутність події злочину у вчиненому особою конкретному діянні, яке, на думку слідчого чи прокурора, є злочином, тобто містить подію конкретного злочину, підозру у вчиненні якого оголошено особі.

Визначення поняття злочину у ст. 11 КК є матеріально-формальним. Передбаченість діяння, яке містить склад злочину у статті (частині статті) Особливої частини КК є формальною ознакою злочину, а його суспільна небезпечність його матеріальною ознакою.

Процес кримінально-правової кваліфікації дій обвинуваченого, вчинення яких йому інкриміновано органом обвинувачення, здійснюється судом в два етапи: 1) встановлення судом наявності чи відсутності в діях особи складу відповід-

ного злочину; 2) у разі встановлення наявності в діях особи складу злочину суд вирішує питання (дає відповідь на запитання) про те, чи є вчинене діяння, що містить склад злочину, суспільно небезпечним. Позитивна відповідь на зазначене запитання є підставою для констатації судом висновку, що вчинене особою діяння є злочином.

По суті, на першому етапі суд, визнавши наявність в діянні складу злочину, визначає (встановлює), що вчинене особою діяння є кримінально протиправним, тобто констатує факт наявності у вчиненому діянні формальної ознаки злочину – протиправності діяння, а на другому етапі суд констатує факт наявності у вчиненому діянні і матеріальної ознаки злочину – суспільної небезпечності діяння.

Наведене дає підстави для постановки питання про доцільність у визначенні поняття кримінально-правової кваліфікації зазначити, що вона включає в себе і встановлення суспільної небезпечності вчиненого діяння.

Вирішення питання про те, є чи ні вчинене особою діяння суспільно небезпечним обумовлюється: 1) важливістю об'єкта кримінально-правової охорони та 2) характером і розміром шкоди, заподіяної (завданої, спричиненої) об'єкту кримінально-правової охорони. Інші ознаки складу злочину можуть впливати лише на визначення ступеня суспільної небезпечності вчиненого діяння.

На мій погляд, метою доказування як елементу кримінального провадження, кримінального провадження в цілому, перш за все на стадії досудового слідства, є встановлення наявності/відсутності того, чи має вчинене особою діяння, відомості про яке як про кримінальне правопорушення внесені до ЄРДР, ознаки підстави кримінальної відповідальності – склад кримінального правопорушення і суспільну небезпечність вчиненого діяння, якщо воно визнано таким, що містить склад кримінального правопорушення, тобто встановлення

наявності/відсутності у вчиненому діянні події кримінального правопорушення. Підставою ж кримінальної відповідальності виступатиме (буде) подія кримінального правопорушення (злочину) – суспільно небезпечне діяння, що містить склад кримінального правопорушення (злочину). Більш точним подію злочину як підставу кримінальної відповідальності визначати як вчинене особою діяння, яке містить склад кримінального правопорушення (склад злочину) і яке є суспільно небезпечним в кримінально-правовому значенні, оскільки правозастосовний орган спочатку встановлює наявність (відсутність) у вчиненому діянні складу кримінального правопорушення (складу злочину), після чого вирішує питання про те, чи є вчинене діяння суспільно небезпечним у кримінально-правовому значенні.

Встановлення відсутності у діянні складу кримінального правопорушення (складу злочину) або невстановлення достатніх доказів для винуватості особи в суді і вичерпання можливості їх отримати обумовлюють і визнання відсутності події злочину.

Таким чином, за наявності обставин, зазначених у пунктах 1–3 ч. 1 ст. 284 КК, як на підставу закриття кримінального провадження слід посилятись на встановлення відсутності події злочину. При цьому, на мій погляд, у постанові про закриття кримінального провадження чи виправдувальному вироку має бути уточнені підстави відсутності події злочину: 1) відсутність у діянні особи складу кримінального правопорушення; 2) невстановлення (відсутність) достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримати; 3) діяння, вчинене особою, не є суспільно небезпечним.

Буквальне логіко-граматичне тлумачення формулювання, вжитого законодавцем у тексті п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК, – «невстановлені достатні докази для доведення винуватості особи в суді і вичерпані можливості їх отримати», –

дає підстави висловити припущення, що законодавець вважає (має на увазі), що особу слід вважати такою, що фактично вчинила кримінальне правопорушення, але зібраних доказів недостатньо для визнання її винуватою у його вчиненні. Така ситуація може мати місце у випадках, коли, наприклад, свідки під час допиту в суді змінили свої показання, які вони давали слідчому на досудовому розслідуванні і які слідчим були покладені в обґрунтування обвинувачення, або ж суд визначав певні докази, зібрані слідчим, неналежними і недопустимими, внаслідок чого доказів для доведення винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення недостатньо.

Зверну увагу на невідповідність положень ст. 91 КПК, в якій визначені обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні, і положень ст. 368 КПК, в якій (визначені) зазначені питання, які повинен вирішити суд, ухвалюючи вирок. Зазначені у пунктах 1–4 ч. 1 ст. 368 КПК питання, які повинен вирішити суд, є нічим іншим, як обставинами, які підлягають доказуванню. Вчинене особою діяння, яке містить склад конкретного кримінального правопорушення, за умови, що воно є суспільно небезпечним у кримінально-правовому значенні, і є подією такого кримінального правопорушення.

Реабілітуючі підстави для закриття кримінального провадження – це обставини, які свідчать про повну невинуватість особи у вчиненні кримінального правопорушення, тягнуть за собою зняття з неї всіх підозр, відновлення її доброго імені, честі, гідності та репутації, а також відшкодування шкоди, завданої незаконними повідомленням про підозру, триманням під вартою, накладенням арешту на майно, відстороненням від посади та іншими процесуальними діями, що обмежують права особи. У разі закриття кримінального провадження за однією з реабілітуючих підстав слідчий або прокурор зобов'язані роз'яснити особі порядок поновлення її порушених прав і свобод

та відшкодування завданої шкоди. Підстави і порядок відшкодування шкоди визначаються Законом України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» від 1 грудня 1994 р. До реабілітуючих підстав належать: 1) встановлення відсутності події кримінального правопорушення (п. 1 ч. 1 ст. 284 КПК); 2) встановлення відсутності в діянні складу кримінального правопорушення (п. 2 ч. 1 ст. 284 КПК); 3) невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливостей їх отримати (п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК) [4].

Статтею 91 КПК визначені обставини, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні. До них віднесені, зокрема: 1) подія кримінального правопорушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримінального правопорушення); 2) винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення; 3) вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; 4) обставини, які є підставою закриття кримінального провадження; обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.

Зверну увагу на певну невідповідність положень КПК щодо визначення підстав для закриття кримінального провадження і обставин, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні: до останніх не віднесено встановлення наявності у вчиненому особою діянні складу кримінального правопорушення, невстановлення наявності якого є підставою для закриття кримінального провадження. Натомість до обставин, які підлягають доказуванню, законодавець відніс доказування винуватості обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, форми вини, мотиву

і мети вчинення кримінального правопорушення (п. 2 ч. 1 ст. 91), виду і розміру шкоди, завданої кримінальним правопорушенням (п. 3 ч. 1 ст. 91).

Зауважу, що доказуванню, з позиції законодавця, підлягають винуватість обвинуваченого у вчиненні кримінального правопорушення, а також форма вини, мотив і мета вчинення кримінального правопорушення, тобто ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Зазначені ж у п. 1 ч. 1 ст. 91 КПК обставини – час, місце, спосіб та інші обставини, вчинення кримінального правопорушення, а також вид і розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, зазначені у п. 3 ч. 1 ст. 91 КПК, є ознаками об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. При цьому законодавець не відносить до елементів (ознак) події злочину наслідки і ознаки суб'єктивної сторони складу злочину.

Відповідно до ст. 283 КПК, прокурор зобов'язаний у найкоротший строк після повідомлення особі про підозру здійснити одну з таких дій: 1) закрити кримінальне провадження; 2) звернутися до суду про звільнення особи від кримінальної відповідальності; 3) звернутися до суду з обвинувальним актом, з клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Отже, закриття кримінального провадження є однією з форм закінчення досудового розслідування.

КПК 2012 р. не допускає (не передбачає) можливості оголошення у судовому засіданні і дослідженні показань, які давались слідчому, прокурору на стадії досудового слідства і які були покладені в основу обґрунтування винуватості особи у вчиненні кримінального правопорушення (злочину). Під час судового розгляду може виникнути ситуація, коли суд не має можливості допитати зазначених осіб внаслідок їх смерті, ухилення від явки до суду, оголошення у розшук, виїзду на проживання за межі України, відмови від давання показань тощо. У разі, якщо інших

доказів, зібраних слідчим, прокурором, недостатньо для обґрунтування обвинувачення, кримінальне провадження підлягає закриттю у зв'язку з невстановленням достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпанні можливості їх отримання (п. 3 ч. 1 ст. 284 КПК).

Відповідно до ч. 7 ст. 284 КПК, якщо обставини, передбачені пунктами 1, 2 ч. 1 цієї статті, виявляються під час судового розгляду, суд зобов'язаний ухвалити виправдувальний вирок, тобто КПК визначає ці обставини реабілітуючими. Водночас у ст. 284 КПК не визначено, який процесуальний акт повинен ухвалити суд у разі невстановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи і вичерпанні можливості їх отримати. Очевидно, що суд повинен закривати кримінальне провадження своєю ухвалою, а не ухваленням виправдувального вироку.

Встановлення відсутності в діянні особи складу кримінального правопорушення, не встановлення достатніх доказів для доведення винуватості особи в суді і вичерпання можливості їх отримати, набрання чинності законом, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою, відсутність самого кримінально караного діяння та відсутність суспільної небезпечності діяння, яке формально містить ознаки складу злочину, про вчинення якого особі здійснено повідомлення про підозру у його вчиненні, є обставинами, що виключають подію злочину взагалі, оскільки вони є ознаками (елементами) події злочину. При наявності будь-якої із зазначених обставин подія діяння. Вчинення якого поставлено в вину (інкриміновано) особі, відсутня. Тому у разі встановлення будь-якої із зазначених обставин у постанові слідчого, прокурора, а також у виправдувальному вирокі суду як на підставу закриття кримінального провадження має міститися посилання на встановлення відсутності події злочину, з конкретизацією того, яка саме із зазначених обставин (ознак) події злочину відсутня.

Як зазначалось, відповідно до абз. 2 ч. 3 ст. 284 КПК, про закриття провадження щодо юридичної особи прокурор приймає постанову, а суд зазначає про це у виправдувальному вирокі або постановляє ухвалу. Це положення свідчить про те, що рішення суду про застосування/незастосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи може міститись або у вирокі суду щодо уповноваженої особи юридичної особи (виправдувальному чи обвинувальному),

або в окремій ухвалі суду. Оскільки ухвали суду першої інстанції постановляється з питань, якими не вирішується обвинувачення по суті, а питання щодо застосування/незастосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичної особи є, на мій погляд, складовою частиною вирішення обвинувачення по суті, то питання про застосування до юридичної особи заходів кримінально-правового характеру має вирішуватись судом у обвинувальному вирокі суду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. та СД) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. – 1736 с.
2. Кримінальне процесуальне право України: навчальний посібник / За рекомендацією професорів В. Г. Гончаренка та В. А. Колесника. – К: Видавництво «Юстініан», 2014. – 576 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар: у 2 Т. – Т. 1 / О. М. Бандурка, Є. М. Блажівський, С. М. Бурдоль та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, А. В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 768 с.
4. Кримінальний процес: підручник / Ю. М. Грошевий, В. Я. Тацій, А. Р. Туманянц та ін.; за ред. В. Я. Тація, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, О. Г. Шило. – Х.: Право, 2013. – 824 с.

Andrushko P. Derailment of the absence of a criminal as a basis for terminating the criminal proceedings: criminal law and criminal procedural aspects of application.

The author analyzed the correlation of concepts, some criminal law and criminal procedural aspects of derailment of the absence of a criminal offense, establishment of the absence of a corpus of criminal offense and derailment of sufficient evidences to prove the guilt of a person in court and exhaustion of the possibilities of their obtaining as a basis for terminating the criminal proceedings. Attention is drawn to certain inconsistencies of the provisions of the CPC as for the determination of the reasons for terminating the criminal proceedings and circumstances subject to proof in criminal proceedings.

Installing the absence of corpus individual warehouse criminal offense Derailment sufficient evidence to prove the guilt of a person in court and exhaustion of opportunities to get them, enactment of a law which abolished criminal liability for acts committed by a person, the lack of criminally punishable act and lack of social danger of the act which formally contains elements of crime, the commission of which a notification made on suspicion of committing, are circumstances which exclude a crime at all, because they are signs (elements) of a crime. In the presence of any of the circumstances specified event action. The commission is put in guilt (charged with) the person is absent. Therefore, in the case of any of these circumstances in the decision of the investigator, prosecutor, as well as the acquittal as grounds for terminating the criminal proceedings is a reference to establish the absence of crime, with the specification of which is the specified circumstances (signs) events no offense.

Keywords: *criminal offense, basis for terminating the criminal proceedings, evidence in criminal proceedings, the guiltiness of the accused of a criminal offense, the end of the preliminary investigation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 20.08.2015 р.